

ստ ի վնասիս խոնքեք, Բաթրիզիլիքոնէ գաւառաւորն, վէ ճեմասթը իսթէտիկի կիպի գուլլանուհան սերպէնթ օլանաւորնը զանն խոտիօրսը: Բաթրիզիլիքոնէն ազլի, պիր սաղզըզն ալլէ խաթըլուն կէմէմէքոնէ իստի, վէ իսպաղիք սա շուն, ալըր քի, ազլի խապէրինին կէլուկի կիւն, իւրթթասան մաթպաս էչնասը, էստէվաթը կէթիրթէրէք Կ-Բաթրիզիլքոնէնէ կիրտիրմէքոնէ խաթ. խապէլըր ազլի ալաղըր օ սաղզըզաս, մէզքիլըր էչնա վէ էստէվաթը պաշպաս, սեր քի էմին մաշկէլէ ոգոսարմանա միճպուր օլաոն:

Լաքին Թերզոհանը Բաթրիգիլբաճն ազլի, զօրյ օյաժատար . պոռնուն իշին միլ-էթի չօգ չպալարար հեր քն էլինաէն կեղնի հա նուզաէն հախառ զալէմէն, պաղաղարը առ նուիթզլար իտաղը իտ իտիլ իթմէր-տա : Կլէն կիւնաիւզ զաղարար սոռ.ֆանլար, ֆուրթիոնալար արաաղնաա մէճլոսթեր ազտ օլունաառ . Պապը Ալիյէ, վիւ-քէլալը ֆիւիւ-լաաա միւրաճաաթլար վուզու պուլաու, վէ նիհիթթ մահիլէթի անլաղըրաաղ Թեր-զեան Բաթրիգիլբաճն հիւ-քիւմէթըր Սէ-նիլ մարիթիթիլլէ իսգաթ իտիլի :

Թեղեգաներ, քիւմսիսինտէն սարսըլմազ
օլտըղընը զանն իխմարիկ Կաթողիկոսութեան
տան տիւշիւրումք տէ իմքեանարպ տէլիլ
տիր տէտիք. լաքին պէօլէ կէվէշք հա-
րէքէթ իխմէքէ տէլիլ. Բաթրիլլիքտէն
իսգաթը իյին հարըլսն՝ Կաթողիկոսպօղ-
տան տիւշմօտ իյին տէ հարըլմալը արր,
Պիգ, պուսուռն իյին պալաղ թէտպիլլը
իխմիխմսլլարս լիւզման կէօրպահիւնմիւս-
տէն, պէր մէճնր ասթի պէտան հաւերպ:

Ճէմատարն ուսում է կրթարար, Թեք-
զեանը Բաթրիդիլբաթն տնւշխրմէք իշին
նէ եօրստ չալալար իտէ, Կաթողիկոսլաւ-
տան տնւշխրմէք իշին տէ օ եօրստ վէ
տանս պիւստտէ չալալալար տոր: Թէլն
սիւիթ օլունար քի, պու խաւստտաւ կէվ-
շէքլիք կէօրիւլիւեօր, վէ Թեքզեանս պու
կէվշէքլիքաթն խթիթաթտէ խաթեօր: Պու-
նուն իշին էկէք քէնտիսնէ կիւեքէք:
«Պէպ սէնի Կաթողիկոս տէլի թանըմայլը
կէքիթանը վէք չէքլիքի, միլլէթ քասնթընը
պուլաւսն, խքասաղղըն պիւլսին վէ դայ-
րիշիւսմ» տէմէք լալալմ իտէ, տէնիսմէլի տիւր:
Պունուն իշին քէնտիսն թաճիլք վէ պիւսու-
ղուր խալիմէլի տիւր, պու պապաթէ Բաշս
հաղթթէլէլինէ, դարտիսալալար վէ ըմ-
թամպօլտա Բաբալալք վէքէաթթիլնէ միւ-
րաճատթ իլլէմէք լալալմ կէլիթնէ, պու միւ-
րաճատթլարտան կէլի տուրէրմաճալալ
տոր: Գատընլարմըմդ տա, ճէմատարն պու
շիքեալթիթինէ իշթիլուք իթմէլի տիւրէր:
Գատընլարն պու կիւն էն գիւսատէ միւ-
թէշէտար օլալալը թապիլի տիւր: Բէտէր-
տիւր, զէվճէլէրի, գարտալալար հազգալը
սուրթթիւտ ասօթօր օլունուեօր Դու հալ,
ֆաթիլիալար իշինտէ, խանէլէրաթէ քէք չօգ
թէշէտալիւ, հէշէճանը մուճիպ օլապլիլիւր:
Գատընլար պունուն իշին թարաֆլարն-
սանս պիւր հէլիթթը մոխսաւէ թէշէքլիլէլէ,
պուրաւտա Բաքալալք վէքիլինէ միւրաճատթ
իւնպիլիլիլէր: Թէքզեաննս սկպկպ օլուն-
շէք գալթմպկպլիլիլէր վէ պու կիւլալէ
Մէզնէլի, Քիլիլինէ վալը օլուն օպիլիք
գարտիւր պէնան խտէպլիլիլէր: Տէլէպի-
լիլէր քի, Թեքզեանս, քիլիտէլի, մէզնէպիլ-
պիլա սէպկպ վէ նահապ իւրէ ալէթ ի-
տէրէք, պէնս էլ ճէմատար ազալիտը տիւ:
Նիշէ հազգալտա սօղոգլալք հաղը իթմիւր-
րիեօր: Մէզնէպ վէ քիլիլի հազգալտա լաւ-
ղըմ կէլին հիւրմէթիլն ազալաւտընս սէ-
պկպ օլունու: վէ քէնտիլէրի չվլատ սա-
հիպլէրի օլունուլարն հալտէ, Քիլիլինէն
բուճատալք իւրաճալիլալ օլանլարնս հօլ-
աւալք վէ հազգալը հարէքթիլէրի սէպկ-
պլիլէ, էկլալալարննս բունան թալիմ ու
թէշէպիլիլէլիլնէ մուվաֆալք օլամաեօրալ

Պուշկար, էրփեքէրէրիւփէն վէ զա
տընլաբըրիզըն հիտէսի. աճապա թեբդի
հանըն հեր սիրբուե սըֆաթ վէ մահիլէթ
ըտհիլէսին իպիտ վէ իդալէսիլէ, ճէ
մաստիլէն հուզուր վէ սիւթընէթ ինի պուռ
մասը վէ ֆիքըրէրին թէսիլիլէն բուհան
սիլիլէրիւփէն, վալլիթիլիլիլիլիլի սու
ըթիլ մաթիւլէսէ իճրասը, վէ միլիթի

Ճէ իստորմըզին քէսը ինթիզամըլա ,
պունտան պէօլէ իսլահ վէ թէրագըրմըլա
չաղըրմասը մէսէլէսինտէ , միւնթէթէմ
բունհանիլէրիմըզին հիչ պիր հիսսէսի եօ^օ
մը արը :

Պիտաբլոս էն պօլիթ Զհաւէ ճնշարա
այլաւ սիր։ Թեղեղեան իլէ ճէմասթ պէ՜յ
Զհաւէ իլսթ իլաթ գուհուր իտէլիսէն պէրի
բուհանիլէրիմիզ պիր տէքէճէյէ գատար
թաթիլարաթ, հաիւտ իրապիլի աաթի վէճէյէ,
սուէն սոպոյնն սոզուղնմազ պիր մէպէ
թու թմրյաթն արր։

[illegible]

պիտ արխարահանաւոր իսթէմէյիդ, լաքըն թիբրեհանըն մահիյիթը ռուհիշեյնի, ճէմասթըն իշինէ կէլէլտէն պէրու թութտուզը հարէքիթին չարբզըզընը, վէ պուհտէն Միլլէթէ, հաթիթա Քիլիսէյն պարս յալըզը մարտի վէ մանէվի գարարարը Քիր-րաիի շէրիֆէ, պէրայը մալիւմաթ պիւստիքիյիլըրէ. ճէմասթըն Քլիւսէլէ, Գաթիթիլէյէ օլան ոսրկլնըզը, ապսիտը տիւրիէյէ վէ վէգալիֆը ռուհանիշանէ պտազ ու իմանը հագգըմաս շահատէթ իտէպիլըրէր. վլրա տէնէլէրտէն պէրու պէշտիլէրի պու ճէմասթ լլէ թէշտուտազըլնուուհորար. հէր կիւն քէնաիլըրի, ճէմասթըն ռուհանի չօպանըզընը իյֆա խոիիօրար: Պուռն գարշը Բաբա հագըթէլլէրի, Քիր-րաիի շէրիֆ նէ տէհէճէլէր տրի: Սիլ, Գաթիթ տէյիլ միաինիլ պիլ «հերձոււմ ծ» մը չզգարընօրտուռը ալ ճէճէլէր տրի: Պլլու րիւ, պիլէ Վիլնիդ քի, Քիլիսէյն խալը ու ֆապէտի, ճէմասթ-լարնի Դաթիթիլլիկէ սարկլնըզը արգու. խոլիտիկի թագտրտէ, Բարա հագըթէլլէրի, ուռուս Քիր-րաիի շէրիֆ պուռն մէշուռն օլաճագար, վէ թիբրեհանը պիւր սուգըզա պիլէ մլուրիլէթիմաէ, քիւրսիսինաէ սազլամուռըզ, հէման կէրի չալըր-բաճագար սըր. հաթիթա պու չալիանը թէշէտիլէ հալէ ոչպալ օլանըզը Միլլէգէպի, Քիլիսէյն, Բաբայալըզ ալէթ խտէրէք, պիսուշ վէ տիւսար պիւր ճէմասթը իքի ոչնէտէն պէրի ալթիււթի խաշն, վիճուռնլարը պիւհուգուր իլլէհէն, հալ ու հարէքէթը մէլլամլէրիլլէ ուրի իւրրէթի (գալթալուլի իւն) մուճիլ օլան պիլիսուգըմ ինաալիսըզ վէ իճուռնալը ռուհանիշանի թէշտալ պալճէլէր տրի:

Իշխել պրզիմ, բուհանիել բիմիզանէ պէք-
լէտիկիմիւր միւհէսար թէտպիբ՝ պու հօլաա
միւրաճաաթ վէ թէշէպպիււաաթ արբ հօլաա
բուհանիել բիմիզիւն վադիթէսի, հալընըզ
տօզիւարը վաֆթիւր իթմէք, էլ իշնէնլէ-
րիմիդի էլ իշնէնլէրմէք, էլ իւլիւնիմիզի գալ-
արմիմաթ տոյլի տրի: Պու կիւն Բիլիւշնին
Միլլէթին պաշընտա պէօրլւք պիբ պէլա
վար տրբ պու պէօրլւք վէ թիւսիլիւլի
պէլա՝ Բիլիւշէլի, Միլլէթի թէշտիա իտիօր
Իշխէ պու պէլայը տէֆ իթմէք, Բիլիւշէլ
Միլլէթի լազըմ օլան սիւքիւն վէ հու-
զուը իտաաէ իլլէմք իլին, քնիա իվ
զիֆնէլի, հէր տիւրլու սալզըմ, հէր
տիւրլիւ մէնֆաաթը շաթիսէլի, հէր կէ-
նա իթիթըզը պէրթաթաֆ իտէրէք, ա-
րալարընտա իթիթիֆազ իթմէքտէն, վի-
տալէաաէ հապտըղըմըզ վէճնլէ, հաաթ
մաաթուֆ տաթիսիւնտէ Բիւրսիլի իտիֆ
Իաթա հազըմ թիթէրէն, Բալալալըն Տէրի
սաաաթէթ վէքալէթինէ միւրաճաաթ

Թէքրար սիւրահաւթ իթմէք, Թէշէպ-
պիւսաթտա վէ Թէքրար Թէշէպպիւսաթ-
տա պուլունմադ արք:

ձէնմասքնը տաղասը հազգըն օտարը-
նա, ճէնմասքնը պիտու զէ կիւնահ խու-
կինէ, պէշիմ Գերապաւծաս, Գերայագինի-
վէ Գերապաւծա բուհանընմըսըն վիճտուն,
գահիր տրելընէ էրը գահիր օլմաստայար խախ,
ճէնմասք իլէ աղչաւ սասպա իւլֆէի իիմ-
մէզլէր, միւնասէպախտա պուլունհապար
խախ: Շու հալտէ, ճէնմասքնը հազգըն,
պիտու զէ պիկիւնահլըզընը մէրճիխ ալիի
սնընաթիւրինէ ճիտուն վէ միւնասիւրնէն
սնընաթիւմազ իլին, հանճը կիւնէ, հանճը
վազընտա պէշլիւօրլար: Ճէնմասքնը
պիւսպիլթիւն տազըրմասըն՝ մը, պիւս-
պիլթիւն քէնտրլէրնտէն սօզումասըն
մը, մէզէպէ վէ մէզէպին խատիմէրնէն
սալա իիթիմաս վէ իվլէճճիւհլու գալմէ-
րմասըն մը, օ հալտէ քէնտրլէրնիլ բլօմիմէ-
րմասընմազ իտէճէ, իլուր, հանճը ճէնմասքնը
բուհանի չօպանկարր օյաճապար սոր:

Խիւլասա, Թեղեկանքը, պու ճէմասթիւն
 իշխանէն, հէր կէտնա սըֆաթի ու մանկէն
 թը բէսթիւնիլէն չըզարմագ, վէ Բիւլմէյէն,
 Միլիթիէ միւնթմա՝ օյուսուզլար հուզուր
 վէ սիւքիւնիւ քնսպ իթտրիմք իշխն, հէր
 սընըֆէ կնալմիղէ, իուսուսա միւնթիւթէմ
 իննպլիթիթիլէն, էլպիրլիթիլէն չալըմուրը,
 բնասլ իտէն հէր սիւրէթ թէտասիլըր մա-
 զուէթ իթթիթիազ իթլմէյի իսպլսանն վէ
 սասորմանն բէճա իտէրիլ :

Պուռ բեճայը, Թեղեղեան թարափիրի
օլան Եպիսկոպոսարա, պագը Կերպայ-
ծառ, Կերպարգլի, Կերպատոռ. քանանա-
լարա խիթուպ իխմէյ բոմէմկորուլ. Նէր-
կէ գատար միւռնիլէյնի չարըզ, հազգը
սպլ վէ հոլուրգ հալէքէթին յուլարն սա-
գանաստէ կէթիրարիկնի գանն խաէրիզ ֆա-
գաթ միւռնիլէյնի կէտնակէտն միւլաւա-
զալարա թատահուպտա բէգ գինաստ իլէ-
րի կիթմիլչ օլտուգլարնտան, բիւճակլա-
րընը քէգ տէ մէմուլ կիթմէհորլը. ահազ
էէէր Կիլիսիանին վէ Միլէթին խալլըզ վէ
խաթիրը իլին պու քիւսկըւլլիւ պէլայը
իլիմիգտէն տէֆ իթմէք իւլլըն, քէնտիյը
տէ պօօլիւ ք պիր քիւճոթտա պուլուճալպզ,
ուսուռ բէհալլիլ վէ միլլէթ իլէ պիրիլքաէ
հազըզէթէթ իլիկիզա միւլլէրէր, վէ ստու-
րէյիպէլլէր իլիկի միլլէթին սէտարնա պիր-
լէչաթիրըլըր իտէ, պէլթի կէլմիլչ ունութ-
տուգմտառ վէ զալպ իթաիլլէրի միլլէթնէ
Նիւրմէթ վէ թէվէճնիւհիւ շէրնէ իթթի-
տալ պիթմէլէ պիրլննի աուրըն ալլըզ ու-
լանայար: Պուռն, քէչաիլիլքիլէրնէ, մահզա
խալիսթ վէ սառմիթիթէ պիւհան խաէրիզ

ԷԿՐՈՒԱ ԳԱՐՇԼՍԵՆՏԱՅԸ

«Թաւնիկ», պու. սեղնելվհա ալթիւնատ նէշը իթաթիկի պիր պաշ մէգաւսնիտէ, Թիւր-քիսանը իթթիֆազը միւսէլլէս իլէ մի, հոգաս թթիլաթթ միւսէլլէս իլէ մի ոպ ուր, իթթիֆազ իթմէսի խալաթը օլաւանդանուն պահապա տէօրը քի, «Խաարէի սապըզաս, պիլիսաստ Ալմանիսիս իսթիէնաս իթմէշ բօլիթիլգաւորը թասաղիպ իթմիշ խաթ: Պիլ հիւ. քիւսթմէրը սապըզասնը բօլիթիլգաւորը թասաղիպ իտէրէք, Ալմանիս իլէ միւս-նաստպօլթըմըլը տասա սպըզաւտրպիւմ միւր, խաթաս աւրըզասը, Ալմանիս հանիթ իթթիֆազը միւսէլլէս իլէ իթթիֆազ ի-տէլլէմ մի: Ալմանիս թալաւաթնտան պիլի իթթիֆազ թէքիթիթի վուգու պոււլուս-ֆարօղ հիտրէք, միւլահապօթմըլը օնա հիտրէ իսթիլլէմիլլ: Էլլէվէ էփիթաթ, ազլէ կէլէճէք ճիհնիթ, իթթիֆազը միւս-սէլլէսնի պիլի ուզվնը իթալիսանը թէշ-քիլ իթմէքոթ օլմաւը ալըր: Մուհաթպէլէ հապըրէնիս նէթիթէսի նէ օլուրաս օլուսն-մէմալթը Սամանիթ տաթիլլիսոթ իթալիս-իս հալըրը պուսհասն սոնրա պէլլէնէճէլ-էէկիսանէ հիտ, տէշէթիթ վէ մօլի իթմէշ պէլլէշ պիր տիւլմէնիլք օլաւաթ ալըր Պիւսանէ ալէյհ իթալիսանը պոււլուսաուլլ իթթիֆազա պլօղիմ կիրմլմիւլ ազըն խա-րիճնիտէ տիւր: Փաղաթթ մասաւ քի ֆար-լիսաթ իթթիֆազաւսէլիլ, ֆարօղ իտէլի-քի, իթթիֆազը միւսէլլէստէն իթալիս-

Հրգըվէրաի աէ, Կէրինէ պլիցիմ կիրմէմից
Թէքլիճ Իսիլիհօր:

«Պէտքէն պիտի թէքքիք փռագունեանէ, ճշ-
վապը մռււնափազաթ լէյն,պիկիկումիյից,
իթիթիթապը մլաւելլէնէ կէլինճէ, Բուսիս,
Ֆրանսան լէ Խնկիկէրոս անվէթլէրի պի-
ղէ քննադէլէրին, սիււււմն պիլլէճէ,բլէր տիր-
իթ թէթիթապը մլաւստիս պիլից պոււս վ-
լէթիլէրին հիւճոււմնուս լէ թէրուսուլլընա
զարըը մռւնափազա իթմէյի թէլէմն իթ-
սէ պիլէ, անապա թաճիթէքաթլընուս գար-
չըր մլաւափառս իտէպլլըր միւս —կէկէ-
սնէն Մալիսոր մէսէլէշնին պաշըլըըն հէ-
լաւաթս միւււքիլթթ աշտըզընը ունալ-
լաւաթը: Մէնաշնին Մաւքշիլթթ Մալի-
սորլարսան սէյիլ, Մալիսորլարլըն Գա-
լաւաթը իլէ հէմճուսուս օլմալլընտան,
լէ Գարաւաթըն թաճիթէքաթլընս պու-
լաւաթաթլընտան իլէրի կէլիեօրը: Բուսիւ-
նըն, ասէթա Պալգաւիլարաւս պիթ մէմալըը
հիւքմիւնտէ պուլուճան Գարաւաթը վա-
թիթաթլարս սէմէք օլաթ քի պիլէ պէ-
սիւք պլլըր մէմէքիլթթ չըգարաւաթ իւք
միւււքիւ տիր:

«Այնի սուբեկտն է խոհրդի քառի իշխ. Անատոլիյ Շարզի հուսուադրոտա պիւ չոզ զաւելելը խոհրդ. ք. իաւպիւր. Ինիլիթէրոտ ապ իւզի քէհսիսինէ սուբէթը զառիւտէ խառիսի պիւնէթ զուրբա, Իրազոտա պու-չըմիսի պիւ իւզ իւզ իւզ մէսէլէր չըպալու-պիւր. Այնի սուբեկտն է խոսիմանէ հարէ-քէլի իաւնէ Ծրաւոտաննէ տա պապը թաւա-լարա ապ զոյնէ ք զարապալալը օլուր, վէ պաւնպարտան հէլէ պիւրինի, բէսմէն պիւզէ զարչը խառիսիսին պիւ զաւզալէթ սլմազ-սլմազ ի յալիթոտան հարապալիւրէր»

«Պիւսիւնի պաշտօնարարին ֆազլա օւ-
րազ, քէսէնին ազգընին զարտաւարը ին-
թիմալինի աէ աիւշիւսմէք իզթիզա ի-
սէր:

[illegible]

«Ելքէ Իթթիթիտաբը մըսէլէնէ տախիլ
օլաուղուսուղ յազափրտէ, տիւշմէլէրմիդ
օլաճազ տէվլէթիլերին զահրէնէ հիշ պիր
հաւէքթը խանիմանէ կէօսթըր իլքփոլզին
հաբապիլէճէքլըրի ֆէնալլըլլարտան պիր
նիւմուշէ : Պոճան զարչը միւթթիթիլըրէ
միլլէ հէտէ հաբճաղաբը Պիլի, պոս : Սաւ-
րիքնտիթ իլէ զուսաթ խաճէք զալմալիւ-
տէն ազառէ զալմամհաճաղլլիք քի, զոսվ-
վէթիլէնէպիլլիլիմ :

«Տաթևի» սուբբիլթալ միւշքիլալիք իշխոսն վէ բարսահա միւշնիսալ պիր միւշխիլիքիւն գին Սլամանիսահա ննէ խալլալ սլանալ պիր Սէկերսն ալ վիլիսի, իւր խիլիսիսիսիսիք ի իրիւ պարզլալ ի ժամադիլն պիր միւշնիլիքիւն հալիլահա միւշխիլիքիլեդնիւն լիւսլիսի իւշալիսի քի, պուս գոսոսիք ալլալ պիր իւշալի, հալիլ պիլիք ի խալլալ գահալիլիսի իւրիսիսալ ի իւրիսիլք :

«Եւ ինչ պիղ պէտքէ մուշտաբէմէ ինքնակիր
միզ կ'արի, Պերսիոնսէ վէ Վիկննտաւ տախի
պէտքէ մուշտաբէմէ իւղէքէլըսընտաւ, մուշ-
տաբէմախիբըլըսընտա իւղիմիտըսընտա ֆար
ինքնակիրիւն ինքնիքիւն իւղէքէլըսընտա
նիւ պիղ պէտքէ մուշտաբէմէ ինքնակիր, վն պիղ
սէլա իստըքէք սէ ինքնակիր քի տաշ
պաշտաք միւղաշտաքալըսընտա իստ իստըլմաշտաք
ըտա իստըքէք»:

«Իթիւաքը միւսէսէս էլէ պիտէյմէյն
կէլինճէ, Ինկիլթէրաւնըն բօրիթիլաս
իգթիլասընճա օնուլա իթիթֆաղ իտէ
մէհէճէյիլ: Օլաա օլաա Ինկիլթէրաա պիզ
մուզաճէրէթի մահէլիյէ վէ սիհասիէս

Պայթեռնի՝ Վ. ին հապրինե ինչէպ
պիւր ինտիկի պապը միւլէթաշարբըրը
գործըսածազ ինչն, Գ.Գ. Թիւրքահանը վե
նետգլիներն ալէյնիստ մահլլիննէ պիւր
մահլէր իմպ ինտիկիթիւնի խաւտաւարն
սոյ ինտիկիթիւն իրապիկնէ տաւր ոտն
պը մէքիմուզըն իֆատէսինէ կէլիննէ
պտէ իֆատէ տօղըռ տէլիւ տիւր։ Պայ
թեռնի Վ. ին հապա ինտիկիթէք իսթէաիկ
թէվէլիս ի հազգըրնտա Սթմապօլտան, Ապզ
վալթըրթիւնտան մուսալէնէթ իսթէնիւիւթ
օլտուզուներն, Վարչութիւն՝ պու մէսէլէ

